

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ד

Dedicated by Ruth M. Shane in memory of her mother, Sarah Poliakoff Shane גיטל והענא גיטל, and her aunt, Bess Poliakoff
פענשא בת חיים רפאל והענא גיטל Krivitsky

From Av Hamon Goyim to Arami Oved Avi: The Patriarchs' Relationships with Surrounding Non-Jewish Society

Rav Mosheh Lichtenstein

אברהם	יצחק	
א. ויהי רעב בארץ וירד אברם מצרימה לגור שם	א. ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר היה בימי אברהם... וירא אליו ה' ויאמר אל תרד מצרימה	1
ב. ויסע משם אברהם ארצה הנגב וישב בין קדש ובין שור ויגר בגרר	ב. וילך יצחק אל אבימלך מלך פלשתים גררה... וישב יצחק בגרר	2
ג. כי את כל הארץ אשר אתה ראה לך אתננה ולזרעך עד עולם	ג. ואהיה עמך ואברכך כי לך ולזרעך אתן את כל הארצת האל והקמתי את השבעה אשר נשבעתי לאברהם אביך	3
ד. ויאמר הבט נא השמימה וספר הכוכבים אם תוכל לספר אתם ויאמר לו כה יהיה זרעך	ד. והרביתי את זרעך ככוכבי השמים ונתתי לזרעך את כל הארצת האל והתברכו בזרעך כל גויי הארץ	4
ה. ויאמר אברהם אל שרה אשתו אחתי הוא וישלח אבימלך מלך גר ויקח את שרה	ה. וישאלו אנשי המקום לאשתו ויאמר אחתי הוא כי ירא לאמר אשתי פן יהרגני אנשי המקום על רבקה כי טובת מראה הוא	5
ו. ויקרא אבימלך לאברהם ויאמר לו מה עשית לנו ומה חטאתי לך כי הבאת עלי ועל ממלכתי חטאה גדלה מעשים אשר לא יעשו עשית עמדי: ויאמר אבימלך אל אברהם מה ראית כי עשית את הדבר הזה: ויאמר אברהם כי אמרתי רק אין יראת אלקים במקום הזה והרגוני על דבר אשתי	ו. ויקרא אבימלך ליצחק ויאמר אך הנה אשתך הוא ואיך אמרת אחתי הוא ויאמר אליו יצחק כי אמרתי פן אמות עליה: ויאמר אבימלך מה זאת עשית לנו כמעט שכב אחד העם את אשתך והבאת עלינו אשם	6
ז. היה דבר ה' אל אברם במחזה לאמר אל תירא אברם אנכי מגן לך שכרך הרבה מאד	ז. וירא אליו ה' בלילה ההוא ויאמר אנכי אלהי אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי וברכתיך והרביתי את זרעך בעבור אברהם עבדי	7
ח. ויבן שם מזבח לה' הנראה אליו: ויעתק משם ההרה מקדם לבית אל ויט אהלה	ח. ויעתק משם... ויבן שם מזבח ויקרא בשם ה' ויט שם אהלו	8
ט. ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר צבאו אל אברהם לאמר אלקים עמך בכל אשר אתה עשה: ועתה השבעה לי... ויקם אבימלך ופיכל שר צבאו וישבו אל ארץ פלשתים	ט. ואבימלך הלך אליו מגרר ואחזת מרעהו ופיכל שר צבאו... ויאמרו ראו ראינו כי היה ה' עמך ונאמר תהי נא אלה בינותינו בינינו ובינך ונכרתה ברית עמך	

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ד

אברהם	יצחק
ט. ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר צבאו אל אברהם לאמר אלקים עמך בכל אשר אתה עשה: ועתה השבעה לי... ויקם אבימלך ופיכל שר צבאו וישבו אל ארץ פלשתים	ט. ואבימלך הלך אליו מגרר ואחזת מרעהו ופיכל שר צבאו... ויאמרו ראו ראינו כי היה ה' עמך ונאמר תהי נא אלה בינותינו בינינו ובינך ונכרתה ברית עמך
	י. ויהי לו מקנה צאן ומקנה בקר ועבדה רבה ויקנאו אתו פלשתים: וכל הבארת אשר חפרו עבדי אביו בימי אברהם אביו סתמום פלשתים וימלאום עפר:
	י"א. ויאמר אבימלך אל יצחק לך מעמנו כי עצמת ממנו מאד: וילך משם יצחק ויחן בנחל גרר וישב שם:
	י"ב. ויחפרו עבדי יצחק בנחל וימצאו שם באר מים חיים: ויריבו רעי גרר עם רעי יצחק לאמר לנו המים ויקרא שם הבאר עשק כי התעשקו עמו: ויחפרו באר אחרת ויריבו גם עליה ויקרא שמה שטנה:
	י"ג. וירא אליו ה' בלילה ההוא ויאמר אנכי אלקי אברהם אביך אל תירא כי אתך אנכי
י"ד. ויהי בעת ההוא ויאמר אבימלך ופיכל שר צבאו אל אברהם	י"ד. ואבימלך הלך אליו מגרר ואחזת מרעהו ופיכל שר צבאו:
ט"ו. ויאמר אבימלך הנה ארצי לפניך בטוב בעיניך שב: ולשרה אמר הנה נתתי אלף כסף לאחיך הנה הוא לך כסות עינים לכל אשר אתך ואת כל נכחת:	ט"ו. ויאמר אלהם יצחק מדוע באתם אלי ואתם שנאתם אתי ותשלחוני מאתכם: ויאמרו ראו ראינו כי היה ה' עמך ונאמר תהי נא אלה בינותינו בינינו ובינך ונכרתה ברית עמך: אם תעשה עמנו רעה כאשר לא נגענוך וכאשר עשינו עמך רק טוב ונשלחך בשלום אתה עתה ברוך ה':
ועתה השבעה לי באלהים הנה אם תשקר לי ולניני ולנכדי כחסד אשר עשיתי עמך תעשה עמדי ועם הארץ אשר גרתה בה: ויאמר אברהם אנכי אשבע:	
ט"ז. והוכח אברהם את אבימלך על אדות באר המים אשר גזלו עבדי אבימלך	ט"ז. ויהי ביום ההוא ויבאו עבדי יצחק ויגדו לו על אדות הבאר אשר חפרו ויאמרו לו מצאנו מים:
י"ז. ויקח אברהם צאן ובקר ויתן לאבימלך ויכרתו שניהם ברית: ויצב אברהם את שבע כבשת הצאן לבדה: ויאמר אבימלך אל אברהם מה הנה שבע כבשת האלה אשר הצבת לבדנה: ויאמר כי את שבע כבשת תקח מידי בעבור תהיה לי לעדה כי חפרתי את הבאר הזאת: על כן קרא למקום ההוא באר שבע כי שם נשבעו שניהם: ויכרתו ברית בבאר שבע:	י"ז. ויעש להם משתה ויאכלו וישתו: וישכימו בבקר וישבעו איש לאחיו וישלחם יצחק וילכו מאתו בשלום: ויקרא אתה שבעה על כן שם העיר באר שבע עד היום הזה: